

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای پزشکی عمومی

بررسی ویژگی های اپیدمیولوژیک، بالینی و کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در
بیماران مبتلا به سندروم تخمدان پلی کیستیک مراجعه کننده به بیمارستان علوی

شهر اردبیل از فروردین ۱۴۰۱ تا فروردین ۱۴۰۲

نگارش:

سپیده صالح جلالی

اساتید راهنما:

دکتر شهلا فرضی پور

دکتر فرانک جلیل وند

استاد مشاور:

دکتر حامد زندیان

مهر ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۰۱۱۰۷

بسمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

بدینوسیله اعلام می‌نماید که این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب بوده و به‌وسیله خودم انشا گردیده است و قبلاً به‌عنوان پایان نامه در سایر مقاطع و دوره‌های تحصیلی ارایه نگردیده است.

بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، استاد راهنما می‌باشد.

تقدیم به

محضر ارزشمند پدر و مادر و برادر عزیزم

به خاطر همه تلاش‌های محبت‌آمیزی که در طول زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند و به پاس تعبیر عظیم و انسانی‌شان از کلمه ایثار، به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان، به پاس قلب‌های بزرگشان و به پاس محبت‌های بی دریغشان.

و تقدیم به

دوستان عزیزم که همواره یادآور امید برای ادامه‌ی این مسیر بودند.

سپاسگزاری

سپاس خدای عز و جل را که مرا یاری رساند تا بتوانم این مقطع تحصیلی را به پایان

رسانده و گامی در راستای اعتلای علم بردارم.

از لطف بی پایان و تلاش اساتید گرانقدر

دکتر شهلا فرضی پور و دکتر فرانک جلیل وند

که رهنمود های شایسته ایشان جانمایه انجام این رساله بود و با محبت و علاقه مندی و ارائه

نظرات و توصیه های آگاهانه شان موجبات موفقیت اینجانب در انجام هرچه بهتر این رساله را

فراهم نمودند.

و

دکتر حامد زندیان

که انجام این رساله بدون مشورت های ایشان ممکن نبود.

از اساتید گرامی که زحمت داوری این رساله را داشتند نیز کمال تشکر را دارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	خلاصه فارسی .....

فصل اول: مقدمه

۴.....	۱-۱- مقدمه.....
۷.....	۱-۲-۱- اهداف پژوهش.....
۷.....	۱-۲-۱- هدف کلی پژوهش.....
۷.....	۱-۲-۲-۱- اهداف اختصاصی پژوهش.....
۸.....	۱-۳-۱- فرضیات.....
۹.....	۱-۴-۱- تعریف واژه‌های اختصاصی.....

فصل دوم: بررسی متون

۱۲.....	۱-۲- پیشینه پژوهش و مرور متون علمی.....
---------	---

فصل سوم: روش کار و مواد

۲۱.....	۱-۳- نوع مطالعه.....
۲۱.....	۲-۳- مکان و زمان انجام مطالعه.....

- ۳-۳- جامعه مورد مطالعه و حجم نمونه ۲۱
- ۳-۴- معیار ورود ۲۲
- ۳-۵- معیار خروج ۲۲
- ۳-۶- روش اجرای پژوهش و گردآوری داده‌ها ۲۲
- ۳-۷- ابزار گردآوری داده‌ها ۲۳
- ۳-۸- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۲۳
- ۳-۹- ملاحظات اخلاقی ۲۴
- ۳-۱۰- جدول متغیرها ۲۴

فصل چهارم: نتایج

- ۴-۱- یافته‌ها ۲۷

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- ۵-۱- بحث و تفسیر یافته‌های پژوهش ۳۵
- ۵-۲- محدودیت‌های مطالعه ۴۳
- ۵-۳- نتیجه‌گیری ۴۴
- ۵-۴- پیشنهادات برای مطالعات آینده ۴۵

۴۶.....۵-۵-ترجمان دانش

منابع

۴۸.....منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱ : یافته های دموگرافیک بیماران.....	۲۷
جدول ۴-۲: زیر مقیاس های کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی SF36.....	۲۸
جدول ۴-۳ : یافته های بالینی بیماران.....	۲۸
جدول ۴-۴: ارتباط تحصیلات با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی	۲۹
جدول ۴-۵: ارتباط محل سکونت با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی.....	۳۰
جدول ۴-۶: ارتباط شغل با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی	۳۰
جدول ۴-۷: ارتباط سابقه خانوادگی بیماری با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی.....	۳۰
جدول ۴-۸: ارتباط سابقه بیماری زمینه ای با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی	۳۱
جدول ۴-۹: ارتباط آکنه با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی	۳۱
جدول ۴-۱۰: ارتباط هیرسوتیسم با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی	۳۱
جدول ۴-۱۱: ارتباط اختلال قاعدگی با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی.....	۳۲
جدول ۴-۱۲: ارتباط مصرف داروی هایپروآندروژنیسم با کیفیت زندگی مرتبط با سلامت.....	۳۲
جدول ۴-۱۳: ارتباط سن، دور کمر و BMI با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی.....	۳۳

فهرست اختصارات

PCOS = Polycystic Ovarian Syndrome

RP = Rotterdam criteria

OP = Ovulatory phenotype

NHP = Non-Hyperandrogenic phenotype

OCP = Oral contraceptives

CC = Clomiphen citrate

OD = Ovarian drilling

IVF = In Vitro Fertilization

HRQL = Health Related Quality of Life

MFGS = Modified Ferriman-Gallway score

TH = Terminal hair

TFT = Total and Free Testosterone

OO = Oligo-ovulation

PCOM = Polycystic Ovarian Morphology

تعیین مشخصات و ویژگی های دموگرافیک، بالینی و کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در بیماران مبتلا به PCOS مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهر اردبیل از فروردین سال ۱۴۰۱ تا فروردین ۱۴۰۲

چکیده

زمینه: با توجه به شیوع بالای سندرم تخمدان پلی کیستیک در ایران و اثرات قابل توجه آن بر تمام ابعاد سلامتی بیماران، مطالعه درباره سبک زندگی، ویژگی ها و علائم بالینی افراد مبتلا، امکان شناخت بیشتر بیماری و خصوصیات منحصر به فرد آن را در منطقه فراهم میکند که به تشخیص و درمان بهتر و موثرتر مبتلایان منجر خواهد شد.

هدف: لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی ویژگی های اپیدمیولوژیک، بالینی و کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در بیماران مبتلا به سندروم تخمدان پلی کیستیک مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهر اردبیل از فروردین ۱۴۰۱ تا فروردین ۱۴۰۲ انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت یک مطالعه توصیفی تحلیلی می باشد که در آن ۱۴۰ بیمار با سندرم تخمدان پلی کیستیک که رضایت به شرکت در مطالعه دارند بررسی شدند. داده ها با استفاده از چک لیست دو بخشی شامل اطلاعات اپیدمیولوژیک (سن، محل سکونت، شغل، سطح تحصیلات) و اطلاعات بالینی (قد و وزن و اندازه دور کمر، علائم بالینی، وجود سابقه خانوادگی بیماری، وجود بیماری های زمینه ای، نوع داروی مصرفی) و پرسشنامه استاندارد

کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی SF۳۶ جمع آوری شد. اطلاعات توسط نرم افزار spss 22 تجزیه و تحلیل شده و سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: در مطالعه حاضر ۱۴۰ نفر با میانگین سنی $36/06 \pm 5/13$ سال شرکت کردند و میانگین نمره کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی $7/59 \pm 58/87$ بود. میانگین BMI شرکت کنندگان $4/30 \pm 28/51$ بود و ۱۸.۶٪ سابقه خانوادگی PCOS، ۳۲.۹٪ آکنه، ۴۸.۶٪ هیرسوتیسم و ۲۵.۷٪ اختلال قاعدگی را ذکر کردند و ۶.۴٪ درمان دارویی هایپراندروژنیسم دریافت کرده بودند. بین سن و BMI با کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی ارتباط معنادار مشاهده شد.

نتیجه گیری: با توجه به مطالعات و بررسی های به عمل آمده مشخص گردید که در اکثر مطالعات نتایج بیانگر این موضوع می باشد که کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در بیماران مبتلا به PCOS کاهش می یابد. گستره متغیرهای تأثیرگذار بر این ابعاد در فرهنگ ها، نژادها و افراد مختلف و همچنین اهمیت بیشتر درک بیمار از علایم و نشانه های این سندرم نسبت به تشخیص پزشکان، ضرورت انجام مطالعات بیشتر را ایجاب می نماید.

کلمات کلیدی: سندروم تخمدان پلی کیستیک، کیفیت زندگی مرتبط با سلامت، اردبیل.